

## DE LA PYRAMIDE DE CHÉOPS

par A. Ponori Thewrewk.

(Sujet de l'article précédent.)

Nous donnons ci-dessus un exposé en langue hongroise à propos de la pyramide de Chéops et les rapports astronomiques, géométriques et géographiques que l'on peut y trouver.

Cet article a été inspiré en partie par le livre d'Antoniadi: « L'Astronomie Egyptienne », <sup>21</sup> ou la plupart des informations ont été puisées.

## KÖNYVISMERTETÉS

A Csillagászati Lapok olvasói közül már többen szóvátették, hogy míg lapunkban a külföldi könyvújdonságokról majdnem kivétel nélkül megjelentek kritikák, addig a Magyarországon megjelent csillagászati munkákról csak elvétve történt említés. Ezt a hiányt akarjuk most pótolni, amikor néhány számunkon keresztül a könyvismertetések rovatot magyarországi, eddig még nem ismertett csillagászati munkák kritikai ismertetésére tartjuk fenn.

**Sztrókey Kálmán:** *A kis csillagász.* Budapest, Rózsavölgyi és társa kiadása. 1941. Ára 6 40 P. 304. oldal.

A könyv címéből ítélve, a szerző valószínűleg fiatal kezdők számára írta könyvét első bevezetésnek. A könyv átlapozása után azonban arra a megállapításra kell jutnunk, hogy elsősorban magának a szerzőnek lenne szüksége valami bevezető, elemi csillagászati olvasmányra. Mert könyve tele van a legelemibb tévedésekkel, különösen a IV. fejezettől kezdve. Ezek közül elég néhányat felsorolnunk.

Szerző a 198. oldalon azt írja, hogy a csillagok színét a légkörében levő anyagok döntik el. Mégpedig úgy, hogy az abszorpciós vonalak által elfoglalt színképrészlet komplementér színében látjuk a csillagot. El lehet képzelni, hogy ezek után szerzőnek milyen fogalmi lehetnek az asztrofizikáról. Így már nem is csodálkozunk, hogy a 108. oldalon a csillagok színképének abszorpciós vonalaiból arra következtet, hogy ezek az égítetek izzó szilárd vagy cseppfolyós anyagok! A 226. oldalon a planetáris ködfoltok forgásáról beszél olyan jelenségek alapján, melyekről közel két évtizede tudják, hogy a ködök expanziójával magyarázhatók. A nebulum szerző szerint nem földi elem (263 o.). A nóvák kitéréséről is helytelen ábrázolást ad (230. o.). A csillagok energiatermeléséről teljesen elavult dolgok vannak a 255. oldalon. A molekulásávokra a *köteg* szót használja a szerző! (106. o.)

A gyakorlati csillagászat keretébe tartozó néhány megállapítás annyira naív, hogy inkább derűkeltő, mint bosszantó. Szerző szerint a csillagászati fényképezésben a legegyszerűbb probléma a Nap (110. o.); a pontírozó távcső nagyobb, mint a fotografáló (110. o.); a fényképezés

<sup>21</sup> Paris, Gauthier-Villars, 1934.

a nagyobb távcsövekkel rendszerint  $18 \times 18$  cm-es lemezeken történik (300. o.).

De ezeken kívül is alig van oldal a könyvben, ahol valami helytelen megjegyzés ne lenne. És nem utoljára szemrehányást lehet tenni a szerzőnek azért, hogy a modern eredmények nagy részéről fogalma sincs. Így a bolygók felszínére és légkörére vonatkozó újabb kutatásokról egy szó említés sem történik a könyvben.

Az, hogy nálunk ilyen könyv egyáltalában megjelenhetett, tisztán annak köszönhető, hogy a hazai csillagászatban nem fejlődött ki eddig kellő kritika. A Csillagászati Lapok egyik fontos feladatának kell a jövőben tekinteni, hogy az ilyen próbálgatásoktól eleve elvegye a kedvet. *Detre*

## SZAKOSZTÁLYI ÜGYEK

### A Csillagászati Szakosztály mérlege

Bevétel

1942 december 31-én.

\* Kiadás

|                         | P         |                            | P         |
|-------------------------|-----------|----------------------------|-----------|
| Maradvány 1941-ről ..   | 17,358.88 | Irói és szerkesztői díjak. | 1,595.90  |
| 10 Lesz. Bank részv.    | 720.—     | Jegyzői tiszteletdíj....   | 200.—     |
| 30 Ker. „ „             | 5,820.—   | Kisnyomtatványok ...       | 53.24     |
| 2 M. Nemz. Bank „       | 750.—     | Nyomtatás .....            | 3,434.44  |
| 3 Műtrágya „            | 660.—     | Kezelési tiszteletdíj...   | 183.58    |
| 5 Hazai Tak. „          | 690.—     | Postaköltség .....         | 23.01     |
| Adomány .....           | 500.—     | Egyenleg :                 |           |
| Szakosztálydíjakból be- |           | készpénz 18,640.26         |           |
| folyt 1942-ben (benne   |           | értékpap. 8,640.—          | 27,280.26 |
| a Társulattól kapott    |           |                            |           |
| 2000 P és az Állam-     |           |                            |           |
| tól kapott 300.—)....   | 5,725.87  |                            |           |
| Értékpapírszelvény ka-  |           |                            |           |
| mata .....              | 198.50    |                            |           |
| 1941 évi kp. maradv.    |           |                            |           |
| kamata 1942-ben....     | 347.18    |                            |           |
| Összesen ..             | 32,770.43 | Összesen..                 | 32,770.43 |

Budapest, 1942 december 31-én.

*Dr. Schütz Béla s. k.*

a K. M. Természettudományi társulat  
pénztárnoka.

A kiadásért felelős: Dr. GOMBOCZ ENDRE.

Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.